

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL "Pódiumbeszélgetések a Minőségről" sorozat

- Időpont:** 2023. március 23. csütörtök, 14:00 - 15:35
- Helyszín:** Online, ZOOM rendszeren keresztül
- Szervezők:** EOQ MNB Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi, Minőségrendszerek, valamint Oktatási és Terminológiai Szakbizottságok
- Téma:** **Értékalapú minőségügy? Miért ne?**
- Előadó:** **Prof. Dr. Veress Gábor**, egyetemi tanár
- Korreferátorok:** **Mikó György**, EOQ MNB alelnök
Dr. Zimányi Róbert G., PhD, szakértő
- Moderátor:** **Dr. Dudás Ferenc**, EOQ MNB Szakbizottsági elnök

Prof. Dr. Veress Gábor: Értékalapú minőségügy? Miért ne? (Aktuális gondolatok a Laudato si enciklikáról és a minőségügyi szakemberek felelősségéről)

A minőségügy hatalmas témakört ölel fel, amelynek áttekintéséhez igen sok idő szükséges. A minőség értelmezése a "hagyományos" kapitalista szabadpiaci minőségügyben: az igények kielégítése által – az igénykielégítésre folyamatban/hálózatban – az érdekelteknek átadott érték. Érték az, ami igényt elégít ki egy értékrend világánál, a kultúra pedig az értékek összessége. A kultúrából következik a világnézet, abból az értékrend, az értékrendből pedig leszármaztatható az igény. A szeretet is egyfajta igénykielégítés, mert mindenkinek igénye van a szeretetre. A szeretet átadott érték.

Sajnos napjainkban egyre inkább jellemző a szellemi környezetünk szennyezése, "de az ember lelki szennyezését úgy kezelik, mint a szabadsághoz való jogaink egyikét!" (XVI. Benedek pápa). "Azt az eszmét tételezik fel, hogy csak a radikális felvilágosult kultúra lehet építő jellegű az európai identitás számára. Mellette létezhetnek különböző vallási kultúrák, feltéve, hogy tiszteletben tartják a felvilágosult kultúra követelményeit, és magukat alárendelik neki."

Az erkölcsi törvények az ember méltóságáról, valamint Isten és az ember szeretetéről szólnak (Tízparancsolat). Ferenc pápa 2015 júniusában kiadott enciklikája: Laudato si – **Áldott légy** – a közös otthon gondozásáról szól, és hat fejezetet tartalmaz:

- Ami közös otthonunkkal történik.
- A teremtés evangéliuma.
- A környezeti válság emberi gyökerei.
- Átfogó ökológia.

- Tájékozódást és cselekvést segítő szempontok.
- Ökológiai nevelés és lelkeség.

"Csak akkor örvendhet az emberiség a tartós és hiteles békének, ha a **szeretet civilizációja** jut uralomra." (Szent II. János Pál pápa: Üzenet a béke 37. világnapjára 2004. január 1.).

Az Enciklika mondanivalója, hogy a szeretet legyen a cselekvés állandó, legfőbb normája! A szeretet legfontosabb ismérveit Pál apostol sorolja fel (Pál 1. Korinthusi 13:1 – 13).

Noszlopi László szerint (1975) "Intellektuális (!) és morális tekintetben korunk szakadék szélén vándorol. Az embereket felelősségre, realizmusra és emberi testvériségre kell nevelnünk. Új pszichológiát kell kifejlesztenünk, a szív és a képzelőerő nevelésére. A modern kultúrát megmenthetik:

- A szellemi értékek tisztelete,
- Az igazság és a szépség szeretete,
- Becsületesség és könnyörületesség,
- Együttérzés az elnyomottakkal,
- Hit az emberek testvéri összekötöttségében."

A mi felelősségünk:

- A kultúra, a világnézet és az erkölcs ismereteinek terjesztése.
- Szabadságot, testvériességet és igazságosságot mindenhol, mindenkinek!
- Terjesszük a mindent megbocsátó, feltétel nélküli szeretetet!

Mikó György: Az EFQM Modell (2020) – Erkölcsi mondanivalók

A 2020-tól ismertté vált EFQM Modellben meglepő új megközelítések és üzenetek vannak, például a szervezetek etikus működésével kapcsolatosan. A modell emberközpontú: erősen központi kérdésként kezeli az elégedettséget és az embert, az ember boldogulását, az emberi kapcsolatokat és a kommunikációt. A működés alapja egy ígéret a küldetésen és a jövőképen keresztül, vagyis az ígéret nem egyéb, mint egy értékátadás a vevők részére (S. Hutchens, az IAQ elnöke). A kérdés az, hogy lehet-e egy szervezetet fenntarthatóan működtetni, ha a szereplők nem etikusan viselkednek?

A szervezet a következő fő feltételek megléte esetén folytathat fenntartható és kiváló működést:

- Jövőképe oly módon meghatározott, hogy egyértelmű útmutatóként szolgál az aktuális és a jövőbeli cselekvésekhez.
- Bevonja az érintettek csoportjait a küldetés és a jövőkép meghatározásába, alakításába és kommunikálásába.
- Elemzi azokat a tényezőket, amelyek hatással vannak a legfontosabb érintetteknek az adott szervezetet befolyásoló magatartására, kapcsolataira és döntéshozatalára.
- Etikus, integritással és társadalmi felelősséggel összekapcsolt viselkedési szabályozással bír, oda hatva, hogy munkatársai ennek alapján tevékenykedjenek.

- Egyértelműen a meghatározott szervezeti kultúra és az értékek eléréséhez kapcsolja a javadalmazási, elismerési, kinevezési és juttatási rendszerét.
- A legfontosabb érintettekkel együtt dönt azon feltételekről, melyek normaként szolgálnak a sikeres változások elérésében.
- A szervezet a nyitottság, a bizalom, a megbízhatóság és az elkötelezettség légkörének megteremtésére, illetve az ideális munkakörnyezet megvalósítására törekszik.
- A társadalommal, mint az egyik legfontosabb érdekelt féllel az átláthatóság és az elszámoltathatóság garantálása útján bizalmi kapcsolatok fenntartására képes.
- Szervezeti támogatás, felhatalmazás, elismerés és fejlődés.

A fenti példák kiragadottak: a fenntartható, kiváló működésnek még számos egyéb feltétele is van. Egy szervezet működését alapvetően meghatározza a vezetők, a munkatársak értékrendje és erkölcsi hozzáállása. Az etika és az erkölcsös viselkedés lényege, hogy egyensúlyban tartsuk az összes érdekelt fél és az egész társadalom elvárásait annak alapján, ami helyes. Hutchens szerint a vezető egyik legfontosabb feladata éppen az, hogy kialakítsa és biztosítsa a szervezet értékeit, vagyis etikáját úgy, hogy azt mindenki jól ismerje, értse és kövesse (etikai kódex, etikai szabályzat). A sikerhez és a kiválósághoz tehát feltétlenül szükséges az etikai megközelítés alkalmazása.

Dr. Zimányi Róbert G., PhD: Erényalapú minősítés – az arisztotelészi elmélettől napjaink gyakorlatáig

Az előadó régóta foglalkozik a sportszervezetek erényalapú minősítésével. Ez egy társadalmilag érdekes és fontos téma, ahol újfajta szemlélet kialakítására van szükség. Lényeges, hogy az elméleti kutatásnak gyakorlati jelentősége is legyen. Maga a minőség fogalma egészen Arisztotelészig nyúlik vissza: minden emberi cselekvés célja a legfőbb jó, a boldogság. Újdonságot jelent az erényalapú minőségi megközelítés. Az erény szó (görögül "areté", latinul "virtus") erkölcsösséget, kiválóságot jelent, ami napjainkban is nagyon fontos: "A minőség a kiválóságon keresztül érhető el, és nem fordítva" (Bob Kennedy). Anttila és Jussila szerint a minőségnek ma nincs egységes és általánosan elfogadott definíciója – de miért ne lehetne az az erényalapúság? Hiszen a minőség belső és külső tulajdonságokkal egyaránt rendelkezik. Az előadó doktori disszertációjának egyik célkitűzése volt annak bizonyítása, hogy az erényalapú gondolkodásnak és az erényalapú minősítésnek a sportszervezeti gyakorlatban is van realitása és relevanciája. Az erényalapú megközelítés új perspektívát nyújthat a minősítés területén. A legfontosabb sportszervezeti értékek alatt erényeket is értenek, amelyek között az igazságosság is megjelenik.

Budapest, 2023. március 25.

Összeállította: *Várkonyi Gábor*